

VESTFOLD TINGRETT

DOM

Avsagt: 11.10.2021 i Vestfold tingrett, Larvik

Saksnr.: 21-028791TVI-TVES/TLAR

Dommer: Sorenskriver Siri Vigmostad

Saken gjelder: Økonomisk oppgjør etter endt ekteskap. Fastsettelse av eierandeler

A Advokat Ken Roger Bratteng
v/advokatfullmektig Maren Kristine
Jenserud

mot

B Advokat Lars Christensen

DOM

Saken gjelder økonomisk oppgjør av etter opphør av ekteskap.

Framstilling av saken

Partene giftet seg i mai 2012 i Norge. A var da student og bodde i Norge, mens B bodde og arbeidet på [virksomhet1] kontor i [by1]. De inngikk i 2012/2013 ektepakt hvor de skulle ha fullstendig særeie. A er norsk statsborger og bor nå i Norge. B er [nasjonalitet] statsborger og bor i [by1].

B kom til Norge høsten 2012 og fødte i november 2012 deres første barn. I januar 2013 flyttet familien til [by1]. De har senere fått ett barn til, i 2015. Også det barnet er født i Norge. B og barna har i all hovedsak bodd i [by1] inntil sommeren 2020. Da reiste de til Norge grunnet korona. B, grunnet jobb, reiste tilbake til [by1] høsten 2020, mens barna og A ble værende i Norge. A har under ekteskapet bodd en del i Norge. A krevde høsten 2020 separasjon og partene er enige om at 28. oktober skal anses som skjæringsdato.

A anla barnefordelingssak ved Vestfold tingrett. Da barna hadde fast bopel i [by1], hadde norsk domstol kun jurisdiksjon til å treffe en midlertidig avgjørelse i saken. Den 10. desember 2020 inngikk de rettførlig hvor mor fikk daglig omsorg for barna. Hun og barna reiste tilbake til [by1].

Partene er ikke blitt enige om det økonomiske oppgjøret etter ekteskapet og A tok den 22. januar 2021 ut stevning og la ned slik påstand:

Prinsipalt

1. A og B er sameiere i eiendommen [adresse1] og eiendommen i [adresse2], det amerikanske selskapet [virksomhet2], bil og båt. Eierandeler fastsettes etter rettens skjønn.

Subsidiært

1. Ektepakten datert 2012 mellom A og B settes helt eller delvis ut av kraft.

Atter subsidiært

1. B dømmes til å betale til A vederlagskrav fastsatt etter rettens skjønn.

I alle tilfelle

2. B dømmes til å betale sakens omkostninger til A.

B sendte inn den 19. mars 2021 inn tilsvar og stevning i motsøksmål og la ned slik påstand.

1. B og As eierandeler i [adresse1], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
2. B og As eierandeler i [adresse2], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
3. B og As eierandeler i [virksomhet2] fastsettes etter rettens skjønn.

4. Bil av typen Mitsubishi Outlander 2014 eies av B alene. A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
5. Båt av typen «Uttern D65», eies av B alene. A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
6. Eiendommen i [adresse2] selges. Salgssummen deles ihht. eierbrøk og hver av partene dekker halvparten av lån [lånummer1] i Sparebank1 med sin andel av salgssummen.
7. B gis rett til å overta [adresse1], i [kommune1].
8. *Prinsipalt*: Partenes respektive ansvar for flexilån [lånummer2] i Sparebank1 fastsettes etter rettens skjønn.
Subsidiært: A dømmes til å betale til B et vederlag fastsatt etter rettens skjønn.
9. A betaler husleie til B, for sin bruk av eiendommen i [adresse1] fra 25. januar 2021, fastsatt etter rettens skjønn.
10. B har rett til en andel, tilsvarende hennes eierandel, av leieinntektene fra [adresse2] fra 28. oktober 2020.
11. A betaler B det hun har dekket av hans andel av fellesutgifter etter 28. oktober 2020.
12. B tilkjennes sakens omkostning

A har den 16. april lagt ned slik påstand i begge søksmål:

I hovedsøksmålet:

Prinsipalt

1. A og B er sameiere i eiendommen [adresse1] og eiendommen i [adresse2], det amerikanske selskapet [virksomhet2], bil og båt. Eierandeler fastsettes etter rettens skjønn.

Subsidiært

1. Ektepakten datert 2012 mellom A og B settes helt eller delvis ut av kraft.

Atter subsidiært

1. B dømmes til å betale til A vederlagskrav fastsatt etter rettens skjønn.

I motsøksmålet:

2. A betaler husleie til B, for sin bruk av eiendommen i [adresse1] fra 25. januar 2021, fastsatt etter rettens skjønn.
3. B har rett til en andel av leieinntektene fra [adresse2] fra 28. oktober 2020, fastsatt etter rettens skjønn.
4. B betaler til A hans utlegg knyttet til fellesutgifter etter 28. oktober 2020.

I alle tilfeller:

5. B dømmes til å betale sakens omkostninger til A.

Hovedforhandling ble holdt fra 7. til 9. september 2021. Begge parter forklarte seg, A med fysisk tilstedeværelse i retten og B på videolink fra [by1]. Det ble avhørt ni vitner, alle på

videolink. En rekke dokumenter ble gjennomgått. Under hovedforhandlingen gjort det inngått rettsforlik som omfatter de mindre postene som utgjør motkravet. Rettsforliket er skrevet inn i rettsboken. Rettsforliket er undertegnet av advokat Christensen etter muntlig fullmakt fra B gitt under hovedforhandlingen.

As påstandsgrunnlag

Partene har inngått en ektepakt om fullstendig særeie. Selv med en ektepakt har partene anledning til å inngå avtaler om annet. A mener det er inngått avtale om at de skal eie med lik andel hver alle deres eiendeler i Norge og selskapet [virksomhet2] (heretter kalt [virksomhet2]) i USA. A har bevisbyrden for denne påstand. Det er det reelle forholdet mellom partene som skal legges til grunn, men det formelle kan få betydning.

Da ektepakten ble inngått hadde B store verdier mens A eide ingen ting. Det var naturlig å inngå ektepakten. Men senere har partene foretatt en rekke investeringer sammen og det var da naturlig at de avtalte at dette skulle eies likt. Han skulle bidra med kunnskap, avtale og ekspertise og B bidro med kapital. Dette er bekreftet av en rekke vitner. Også B har bekreftet, i sin rettslige forklaring og skriftlig, at det ble inngått slik avtale, men med den begrensning at den kun skulle gjelde mens de var gift.

A har oppfattet alle verdier i Norge og USA som eid med lik andel og B har bekreftet i sin rettslige forklaring at A nok trodde at dette var felles. Hun hadde en klar oppfordring om å registrere eiendelene slik hun mente var korrekt og å oppdatere avtalen vedrørende [virksomhet2].

A har lagt ned mye arbeid i investeringene og innrettet seg etter den avtalen han mente var inngått.

B har også tidligere endret inngåtte avtaler, jr rettsforliket i barnesaken. Hun har også slettet bevis på As PC i [by1] og ønsket ikke å oppheve taushetsplikten til advokat Berkshire. Hun har også referert seg selv som uærlig.

At A får lik eierandel i disse verdiene er ikke en gave, men ett vederlag for den jobben han har gjort med disse prosjektene.

Hvis det ikke kan legges til grunn at partene har en avtale om lik eierandel, er de enige om at er sameiere. Etter sameieloven § 2 eier de da i utgangspunktet like deler, om det ikke er grunnlag for å mene noe annet. Det er ikke grunnlag for å si at penger fra B har høyere verdi enn arbeidet som A har lagt ned. Han har aldri mottatt noe vederlag for dette.

Da de er eiere av [adresse1], bil og båt med like deler er det ikke grunnlag for å B skal få dette utlagt til seg. Det skal selges.

Subsidiært må ektepakten tilsidesettes som urimelig. Etter ekteskapets inngåelse har de ervervet flere eiendommer som har gitt profitt. Dette kan i all hovedsak tilskrives As innsats. Det har også frigjort tid slik at B har kunnet konsentrere seg om jobben sin. Skulle ektepakten gjelde for dette også, blir det en urimelig stor differanse av hva A og B sitter igjen med. A har heller ikke hatt mulighet til å ta seg en jobb og legge seg opp midler. Alternativet til å sette ektepakten ut av kraft er at A kompenseres med et beløp.

Atter subsidiært har A krav på vederlag etter el § 73. As arbeidsinnsats har hjulpet B med å øke hennes særeiemidler. Det er tydelig at det var profitt i [virksomhet2]. Eiendommene i [adresse1] og [adresse2] har økt vesentlig i verdi på kort tid.

A må frifinnes for kravet om å betale sakskostnader. Det vises her til forlikstilbudene han har fremsatt. Hans minste tilbud var på ca 2.700.000, med noen modifikasjoner da han skulle drifte [adresse2].

As påstand

Prinsipalt

1. A og Bs eierandeler i [adresse1], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
2. A og Bs eierandeler i [adresse2], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
3. A og Bs eierandeler i [virksomhet2] fastsettes etter rettens skjønn.
4. A og Bs eierandeler til bil av typen Mitsubishi Outlander 2014, fastsettes etter rettens skjønn.
5. A og Bs eierandeler til båt av typen «Uttern D65», fastsettes etter rettens skjønn.
6. Partenes ansvar for lån med lånenummer [lånenummer1] i Sparebank 1, deles likt. skjønn.
7. Partenes ansvar for flexilån med lånenummer [lånenummer2] i Sparebank 1, deles likt
8. B har ikke rett til å overta [adresse1], i [kommune1], bil av typen Mitsubishi Outlander 2014 eller båt «Uttern D65».

Subsidiært:

1. Ektepakten datert 2012 mellom A og B settes helt eller delvis ut av kraft.

Atter subsidiært:

1. B dømmes til å betale til A vederlagskrav fastsatt etter rettens skjønn.

I alle tilfelle:

2. B dømmes til å betale sakens omkostninger til A.

Bs påstandsgrunnlag

Partene har inngått en ektepakt hvor alt de eier eller senere erverver skal være deres særeie.

Det er kun eiendeler som erverves av begge ektefellene som kan bli sameie mellom dem, jf el § 31 annet ledd. Det er de reelle eierforhold som er avgjørende. Det er et utgangspunkt at partene har full avtalefrihet, men avtalen krever ett stiftelsesgrunnlag. Det gjelder et krav om ektepakt for gaver mellom ektefeller. Sameiere antas å ha like store eierandeler hvis det ikke er grunnlag for å anta noe annet. Ved vurderingen av eierandelene er det hver parts økonomiske bidrag som danner utgangspunktet for fastsettelsen av disse. Særsilt for ektefeller er regelen om indirekte bidrag i el § 31 tredje ledd. Det er kun aktuelt for eiendeler som har tjent til ektefellenes felles personlige forbruk.

Partene har ikke inngått noen avtale om likt eierskap for verdiene i Norge og USA. Ektepakten fra 2012 består og det er ikke laget noen ny. A har risikoen for at det ikke er inngått ny ektepakt. B har aldri sagt at hun oppgir sine rettigheter etter ektepakten.

Det foreligger ingen skriftlig avtale. Innholdet i sms`er og whatsapp dialog må sees i lys av den kontekst det har kommet frem i. As arbeidsbidrag har aldri vært så stort som han gir inntrykk av.

Gaver mellom ektefeller krever ektepakt for å være gyldig. En avtale om likt eierskap ville medført en gaveoverføring fra B til A. Han har ikke ytt bidrag som indikerer en gjensidig bebyrdende avtale. En eventuell innsats må vurderes konkret opp mot vederlaget. Er det misforhold vil overføringen helt eller delvis være en gave.

En ektepakt kan kun settes til side dersom den vil virke urimelig ovenfor en av partene. Dette er en vanlig avtale om fullt særeie. Det ble inngått ved starten av ekteskapet. De hadde ingen fellesverdier. Det har senere ikke skjedd noen overføring fra den ene til den andre. Det har vært et kort ekteskap. A stilles ikke på bar bakke. B har under hele ekteskapet forsørget hele familien. A har nyt godt av det. Det er ikke kurant med revisjon av avtaler som går ut på at hver part beholder egne eiendeler. B ville i alle tilfeller kunne holde store deler av de omstridte verdier utenfor deling etter skjevdelingsregelen i el § 59. A er ung og har gode forutsetninger for å tjene godt i fremtiden. Han har skaffet seg en jobb innenfor eiendom.

A har ikke krav på vederlag etter el § 73. Han har ikke i vesentlig grad medvirket til å øke Bs sine særeiemidler. Den ytre ramme for vederlaget er den samlede verdiøkning.

B kan kreve [adresse1], bil og båt som naturalutlegg. Hun eier fullt ut bil og båt og i det vesentlige [adresse1]. Etter rettspraksis går grensen ved ca 75 %.

Bs påstand

1. B og As eierandeler i [adresse1], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
2. B og As eierandeler i [adresse2], i [kommune1], fastsettes etter rettens skjønn.
3. B og As eierandeler i [virksomhet2] fastsettes etter rettens skjønn.

4. Bil av typen Mitsubishi Outlander 2014 eies av B alene. A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
5. Båt av typen «Uttern D65», eies av B alene. A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
6. B gis rett til å overta [adresse1], i [kommune1], båt av typen «Uttern D65» og bil av typen Mitsubishi Outlander 2014.
7. Partenes har likt ansvars for begge deres lån.
8. B tilkjennes sakens omkostning

Rettsens vurdering

Partene hadde under hele ekteskapet et turbulent forhold. A trivdes ikke i [by1]. Han klarte ikke å skaffe seg arbeid der. Han forsøkte seg som gründer innenfor forskjellige områder uten å lykkes. Han følte heller ikke at B verdsatte han i tilstrekkelig grad. Flere ganger flyttet han tilbake til Norge og oppholdt seg der i kortere eller lengre tid. De var separert flere ganger, den lengste perioden var ca 1 år, i perioden 2013/2014. B har hele tiden vært ansatt i [virksomhet1] og hatt en meget god inntekt. Hun forsørget hele familien alene på alle plan. Hun hjalp A økonomisk da han prøvde å starte virksomheter, hun betalte for diverse kurs han tok, både hobbykurs og kurs som var mer utdanningsorientert. Hun betalte hans reiser, feriereiser og en del jobberelaterte reiser. Familien hadde nanny på full tid og sjåfør, lønnet av B. A ble på denne måten fritatt for det arbeid som ellers følger med det å ha hus og barn. Han har i svært liten grad bidratt til familiens underhold hverken med penger eller arbeid.

Partene inngikk en ektepakt kort tid etter at de giftet seg hvor de avtale at alt de eier og senere erverver, skal være unntatt fra deling, fullstendig særeie. Bakgrunnen var at B eide store verdier mens A var student og eide ingenting. Ingen av partene bestrider ektepaktens gyldighet.

Er det inngått avtale om likt eierskap av verdiene i Norge og selskapet i USA?

A mener det er inngått en avtale om likte eierskap og at avtalen er dokumentert gjennom en sms utveksling i 2006 og en whatsapp dialog fra 2020, og bekreftet via vitneforklaringer.

I dialogen fra 2016 skrev B blant annet *Once again to clarify half of norway is yours as agreed*. I whatsapp i dialogen, som er etter at de ble separert skrev hun blant annet *our assets together*.

Dialogene må leses i sammenheng. Den fra 2016 handlet om hva hun skulle gjøre med investeringene sine i Norge. Hun fortalte i retten at hun skrev dette for å roe ned en krangel de hadde og hun hadde et ønske om å fortsette ekteskapet. Da de diskuterte i Whatsapp var de i en barnefordelingssak og hun følte at hun måtte ligge lavt for ikke å forsterke konflikten. Dialogen handlet mye om penger og barn og hvor dårlig han følte seg

behandlet under ekteskapet. Den sier heller ingenting om hva de eier sammen og med hvilken brøk.

Det var flere vitner som også forklarte seg om at det i sosiale sammenhenger gav A uttrykk for at de eide gjenstandene med lik eierandel og at B aldri hadde protestert på det. B bekreftet i retten at hun ikke hadde benektet dette da hun mente det ikke ville være riktig å gjøre i en sosial sammenheng. Det var svært viktig for A å føle seg verdsatt og en benektelse av likt eierskap i en sosial sammenheng, ville skape problemer i ekteskapet. Det var også vitner som forklarte at de ikke hadde inntrykk av at A hadde noen eierskap i dette, det var B som eide alt.

Det er snakk om store verdier, og retten mener det har formodningen mot seg at en avtale om likt eierskap kun er gjort muntlig og så bekreftet via sms og Whatsapp. Det er på det rene at det er hun som har stått for alle pengeinnskudd og betalt alt gjeld. Hun har en høy stilling i [virksomhet1] og er vant til at avtaler krever skriftlighet. Hun har hele tiden visst at hun hadde en ektepakt. Den har aldri vært endret eller opphevet. A har heller ikke tatt opp under ekteskapet at den burde endres. Det er A som har bevisbyrden for at en slik avtale er inngått.

Retten mener det ikke foreligger bevismessig dekning for å kunne si at det er inngått en avtale om likt eierskap.

Har A blitt 50 % eier gjennom arbeid eller på annen måte?

A mener han har lagt ned så mye arbeid med å anskaffe eiendommene i Norge at hans innsats må verdsettes på lik linje med hennes pengeinnsats. Det er kjøpt til sammen fire eiendommer i Norge hvorav to er solgt.

All egenkapital kommer fra hennes penger. Gjelden som er tatt opp er det hun som betaler på, og det har fortsatt også etter at de ble separert. Alle utgifter med husene, som skatt og avgifter, strøm, forsikring o.l har hun betalt fullt ut. Alle utgifter til oppussing har hun betalt. [Adresse3] og [adresse2] har vært brukt som utleieboliger. A har stått for arbeidet med å leie ut stedene. Husleieinntektene har i sin helhet tilfalt A.

A hevder at han la ned mye arbeid for å finne disse leilighetene, at hans arbeid resulterte i at dette ble spesielt gode kjøp og at han klarte, ved hjelp av forhandlingsteknikker han hadde lært seg, å få kunstige priser.

Eiendomsmarkedet i Vestfold er oversiktlig. Nesten 100 % av leilighetene legges ut på Finn.no. Prospektene inneholder det meste av nødvendige opplysninger og en takst. Byene/tettstedene er små og ikke så stor forskjell på hvilke områder som er mer attraktive enn andre. Dette beror også mye på et personlig skjønn. Salgsprosessen består ikke i

forhandlinger, men at man legger inn bud som aksepteres eller ikke, eller at det blir en budrunde man selv velger å delta i eller ikke.

A sier han har stått for noe oppussing av enkelte av eiendommene. Det er B som har betalt alle utgiftene. Det har ikke vært snakk om mye oppussing. I [adresse3] stipulerte han at det hele ville koste ca kr 15.000. Det endte med ca kr 200.000 da han ikke hadde forstått at den vegg han ville flytte var en bærevegg. I [adresse2] er oppussing og interiør anslått til ca kr 280.000.

A bodde gratis i [adresse4] de året de var separert i 2013/2014 og har bodd gratis i [adresse1] siden våren 2020, også etter at de ble separert.

Å kjøpe og selge eiendommer i Norge genererer ikke så mye arbeid at det alene kan medføre en eierandel på 50 %. Heller ikke den oppussing han har utført har vært av et slikt omfang at det kan gi noen eierandel, tatt i betraktning at det ikke er han som har betalt for noen av utgiftene ved oppussingene. De beløp som er brukt til oppussing er ikke høye.

Bilen og båten er betalt kontant av B. Å finne disse objektene kan ikke være et så stor arbeid at det vil føre til at man eier halvparten.

Avtalen vedrørende [virksomhet2] er fra 26. januar 2016 og viser at de skulle eie selskapet 50/50 og at deres respektive innskuddene skulle skje på følgende måte:

EXHIBIT A

<i>Member</i>	<i>Initial Capital Contribution and Value</i>	<i>Number of Units</i>
<i>B</i>	<i>\$ 50.000</i>	<i>1.000</i>
<i>A</i>	<i>Time and Expertise</i>	<i>1.000</i>

Selskapets formål var å investere i eiendom. I ettertid har B skudd inn kapital med \$ 389.000. Av dette har hun fått tilbake \$ 227.000, slik at hun har lagt inn til sammen \$ 212.000.

Selskapet har eid fire eiendommer som nå er solgt. Salgssummen nedbetales i rater og siste innbetaling skal skje i juni 2023.

Å vurdere hva som er gode investeringsobjekt i et amerikansk marked er sannsynligvis en mer arbeidskrevende prosess enn i Norge. A var heller ikke så godt kjent i USA, og det er større forskjell på hva som er attraktive – lite attraktive områder. A bodde heller ikke i USA. Selskapet knyttet derfor til seg fagpersoner som skulle bidra til å gjøre selskapet lønnsomt. De hadde blant annet en advokat som stod for det juridiske og en «property manager». Property manager var den som i hovedsak skulle finne mulige egnede objekter. Disse videresendte han til A som så vurderte hva de skulle gå videre med. De endte med at

selskapet i løpet av en fire års periode kjøpte fire eiendommer som de videreutviklet og solgte.

A har lagt ned mye tid i forbindelse med eiendomsinvestering generelt og selskapet spesielt. Han hadde ingen annen jobb og kunne konsentrere seg om dette. Han hadde heller ikke noe press på seg for å skaffe inntekter. Retten mener at det bare er den tid han brukte som ville vært nødvendig som kan vurderes som hans arbeidsinnsats i selskapet. Han syntes dette var så interessant at han brukte svært mye tid på å lese om eiendomsinvesteringer o.l. kan ikke regnes med. Det gjøres av egeninteresse og er ikke arbeid. Han har også brukt tid på annet. Han har f.eks laget You Tube presentasjoner hvor han la fram sine visjoner og arbeidsmetoder. Slik kom han i kontakt med andre og tilbød seg hjelpe dem eller lot seg engasjere som mentor mot betaling.

Retten kan ikke se at den tid som har vært nødvendig å bruke på å finne fire eiendommer, videreutvikle disse og så selge dem skal kunne tilsvare mer enn de \$ 50.000 som var Bs opprinnelige innskudd. Hun har så skudd inn mye kapital i ettertid og således er eierskapet forandret seg. Hans arbeid genererte ikke inntekter i selskapet slik at B måtte gå inn med kapital når ny eiendom skulle kjøpes.

A har heller ikke på annen måte bidratt til familiens underhold. Han har ikke bidratt med penger. Han var mye borte fra [by1], enten i Norge, i USA eller reiser. I huset hadde de nanny og sjåfør slik at alle huslige plikter og oppfølging av barna på dagtid var ivarettatt.

A har ikke opparbeidet seg noe eierskap via arbeid eller på annen måte.

Eierbrøker:

A prinsipale påstand er at han 50 % av de eiendeler saken handler om. Han er likevel enig i følgende fordeling hvis han ikke skulle vinne frem med sitt opprinnelige synspunkt.

[adresse1] eies av B med 77 % og A med 23 %. [adresse2] eies av B med 59 % og A med 41 %. Bil og båt eies 100 % av B. [virksomhet2] eies 80 % av B og 20 % av A.

Partene er også enige om at de skal være ansvarlig med 50 % hver for lån med lånenummer [lånenummer1] i Sparebank 1 og flexilån med lånenummer [lånenummer2] i Sparebank 1.

Ektefelleloven § 50

Da A ikke har opparbeidet seg eierskap til verdiene i Norge eller til 50 % av den opprinnelige avtale, vil en overføring av verdier fra B til A være en gave. Etter ektefelleloven § 50 må gaver mellom ektefeller gjøres i ektepakts form for å være gyldige. På denne måte får man vite hva gaven går ut på og når den er gjort. Kravet er satt opp både av hensyn til ektefellene selv og kreditorene.

Her foreligger det ingen ektepakt vedrørende gaver.

Revisjon av ektepakten, jf ektefelleloven § 46 annet ledd.

En ektepakt kan settes til side dersom den er urimelig ovenfor en av partene. Det fremkommer både i forarbeidene og i rettspraksis at terskelen for å sette til side en ektepakt skal være høy.

Ektepakten er en vanlig avtale om fullt særøie hvor hver parts eiendeler tilhører dennes særøie. Den er inngått ved ekteskapets start og innebærer ingen formuesforskyvning mellom partene. I slike tilfeller skal det helt spesielle forhold til for å sette en ektepakt til side, jf Rt 1999 side 718:

Jeg mener det skal helt spesielle forhold til for at en ektepakt som medfører at rådighetsdelene blir hver av ektefellens særøie, helt eller delvis kan settes ut av kraft fordi den virker urimelig overfor den ene ektefelle. Dette må gjelde selv om verdiforskjellene blir betydelige.

De verdier som er kommet til under ekteskapet og tilhører B sitt særøie er verdier som ville tilhørt hennes rådighetsdel om partene hadde hatt felleøie. Hun er den som har hatt inntektene i den tiden de har vært gift. Hun har forsørget hele familien, også slik at hun har gitt A mye penger som han har kunne bruke til å starte opp flere virksomheter, gå på kurs og feriere. Han har hatt gratis bolig i [by1] og Norge. Han har kunnet sin tid på det som interesserer han.

Ekteskapet har kun vart i åtte år. Begge parter er unge og har gode forutsetninger for å tjene penger. A har klart økt sine kunnskaper innenfor eiendomsinvesteringer som han kan bruke videre. Han har per i dag en jobb innenfor dette området.

A står ikke igjen med null verdier etter ekteskapet. Han er deleier i begge eiendommene i Norge og firmaet i USA, men også ansvarlig for halve gjelden partene har knyttet til dette.

Retten kan ikke se at ektepakten er urimelig.

Vederlagskrav ektefelleloven § 73

Vederlagskrav etter el § 73 forutsetter at A i vesentlig grad har medvirket til å øke B sitt særøie gjennom sitt bidrag til underhold, arbeid eller på annen måte.

Som nevnt ovenfor har ikke A bidratt til å øke hennes særøie. Han har ikke bidratt med penger eller annen form for underhold under ekteskapet. Det er B som alene har underholdt hele familien. Hun har i tillegg støttet flere av hans gründer prosjekter som han ikke har lykkes med, betalt for diverse kurs, og gitt han mulighet til å i flere år å konsentrere seg om selskapet i [virksomhet2] uten å tenke på inntjening. Det ligger en inntjening i selskapet

[virksomhet2], som av partene er anslått til \$120.000. Tatt i betraktning de store innskudd B har tilført selskapet kan det ikke sies at [virksomhet2] har økt hennes særreidmidler.

A har også opparbeidet seg verdier i løpet av ekteskapet.

Vilkårene for vederlag foreligger ikke.

Naruralutlegg – ektefelleloven § 66

En ektefelle har rett til å beholde eiendeler som han eller hun fullt ut eller i det vesentlige eier dersom det ikke vil være åpenbart urimelig etter forholdene. Etter juridisk teori ligger grensen på ca 75 %.

B ønsker å beholde [adresse1], bilen og båten. Bil og båt eier hun 100 %. Det vil ikke være åpenbart urimelig at hun ikke skulle få beholde disse.

[adresse1] eier hun med 77 %. Hun ønsker å bruke dette som bolig når hun er i Norge. Hun ønsker å opprettholde kontakten med Norge da barna er halvt norske og deres far bor der. A har ikke gitt uttrykk for at han ønsker å overta huset. Det vil ikke være åpenbart urimelig at hun overtar huset.

Øvrige spørsmål:

Partene ble forut for hovedforhandling, eller underveis i hovedforhandlingen enige om en del mindre poster. Det ble protokollert ett rettsforlik om dette i rettsboken som ble signert av A og av Bs advokat etter muntlig fullmakt fra henne. Det partene er blitt enige om i rettsforliket inngår som en del av denne dommen.

Sakskostnader:

B har vunnet saken da hun har fått medhold i det alt vesentlige av sine krav. For de øvrige opprinnelige krav er det inngått forlik mellom partene. Hun har krav på å få dekket sine sakskostnader i medhold av tvisteloven § 20-2 annet ledd.

Den klart største del av saken, eierandeler til verdiene i Norge og selskapet i USA, har hun fått fullt medhold. De postene det er inngått forlik i, utgjør både i verdier og i arbeidsomfang, er liten del av saken. Dette vises ved at, til tross for at noen poster ble forlikt, tok hovedforhandlingen tre dager slik det opprinnelig var avsatt. Forliket ble antagelig inngått for å rendyrke saken og konsentrere seg om de store verdiene.

Retten har vurdert om noen av unntakene skal komme til anvendelse. A har fremmet noen forlikstilbud, som ligger langt over det han får i dommen. Det var ingen grunn til at B skulle godta disse. B på sin side har også fremmet et forlikstilbud som ville gitt A mer penger enn han vil få i henhold til denne dommen. Han burde han godtatt dette tilbudet. Unntaket om forlikstilbud kan ikke begrunne delte omkostninger.

Retten kan ikke se at det foreligger andre unntak som kan komme til anvendelse.

Advokat Christensen har fremmet et salærkrav på kr 504.000 inkludert mva. Motparten har ikke hatt innsigelser til kravet.

Det har vært en sak med mange poster og mye dokumentasjon. Advokat Christensen har brukt en god del mindre tid enn motparten. Retten finner at timeforbruket har vært nødvendig for saken.

Salærkravet aksepteres.

Dommen er ikke avsagt innen lovens frist. Grunnen er ferie og andre berammelser.

DOMSSLUTNING

1. B eier 77 % og A eier 23 % av [adresse1], i [kommune1].
2. B eier 59 % og A eier 41 % av [adresse2], i [kommune1].
3. B eier 80 % og A eier 20 % av [virksomhet2].
4. B eier 100 % av bil Mitsubishi Outlander 2014. A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
5. B eier 100 % av båt «Uttern D65». A plikter å overføre det formelle eierskapet til henne senest en uke etter at dommen er rettskraftig.
6. B gis rett til å overta [adresse1], i [kommune1], båt «Uttern D65» og bil Mitsubishi Outlander 2014.
7. Partenes har likt ansvar for begge deres lån.
8. A plikter innen 14 – dager – fra dommens forkynnelse å betale sakskostnader til B med 504.000 – femhundreogfiretusen – kroner.

Retten hevet

Siri Vigmostad

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.